

Lekker scheuren over een kunstwerk

Cornel Bierens: Schildpad met Roos en Mes. NAI Uitgevers i.s.m. Vereniging Vrienden Van Abbemuseum, 272 blz., geïll. € 17,50. Vanaf 13 jaar.

In het almaar uitdijende aanbod kinder-kunstboeken die vaak op een aantrekkelijke en toegankelijke manier schilders en schilderijen onder de aandacht brengen, is het recent verschenen boek *Schildpad met Roos en Mes* een opmerkelijk buitenbeentje dankzij de eigen toon en oorspronkelijke opzet.

Het boek, geschikt voor iedereen vanaf een jaar of dertien, is een ontdekkingsreis langs beroemde twintigste-eeuwse kunstwerken en hun makers. Dat is op zichzelf al opwindend, omdat jongeren minder vertrouwd zijn met namen als Tony Cragg en Anselm Kiefer dan met Rembrandt en Van Gogh. Maar wat *Schildpad met Roos en Mes* vooral lezenswaard maakt is de literaire vorm die het verhaal behoedt voor een opsommerige les moderne kunstgeschiedenis, terwijl er en passant toch heel wat te leren en te kijken valt. Alle kunstwerken die de revue passeren zijn achterin in kleur afgedrukt en kunstenaarsnamen zijn snel op te zoeken met een handig verwijssysteem onder aan de bladzijden.

Intussen trekt de auteur en kunstcriticus Cornel Bierens, beeldende kunstmedewerker van deze krant, de lezer mee zijn verhaal in waarin de ik-figuur Luktör Nevel het spoor terug volgt naar de tijd dat hij als kleine jongen door een ongelukkig incident voor het eerst bewust kennismaakt met moderne kunst. Op een dag vindt hij in zijn vaders garage een zwarte plaat met witte lijnen die hij aanziet voor een verkeersplein. Precies wat hij nodig heeft voor de racewedstrijd van zijn autootjes! Diezelfde avond maakt zijn woedende vader hem duidelijk dat hij een Frank Stella heeft verwoest, al was het dan een poster. 'Op dat moment is zowel mijn kunstliefde geboren, als de kiem gelegd voor mijn latere vernietigingsdaad, waarbij vergeleken de beschadiging van de Stella kinderspel was.'

Bierens bouwt zijn verhaal zorgvuldig op en laat zien hoe die daad (die pas aan het eind wordt onthuld) een onafwendbaar markeringspunt is in een alreeds moeizame vader-zoonrelatie. De zoon kijkt met een andere blik naar kunst dan zijn vader. Gepreoccupeerd door zijn hazenlip meent hij in portretten van Herman Krüder en Picasso mensen met eenzelfde gebrek te herken-

Packed Armchair van Christo, 1964
Uit besproken boek

KINDERBOEK

nen. Maar ook als de schaamte over zijn uiterlijk afneemt blijft hij een eigenzinnige observator.

Hij leert in de loop der jaren steeds beter te onderscheiden wat hij zelf mooi vindt en neemt afstand van zijn vaders smaak en dweepzucht: de man die op een andere manier al even bezeten is van kunst als Luktör, lijst voortdurend reproducties van bekende kunstwerken in en stelt ze thuis tentoon op een speciaal daarvoor gereserveerde 'kunstmuur'. Later gaat hij er in zijn ijverige bewondering zelfs toe over kunstwerken exact na te maken.

Ook Luktör laat zich inspireren door kunstenaars, maar hij creëert iets nieuws, hij richt samen met zijn nieuwe vrienden een kunstclub op. Onder hun invloed meet Luktör zich een andere identiteit aan, voortaan heet hij Tortue. Als schildpad voelt hij zich bevrijd uit zijn vroegere isolement.

Het aardige van *Schildpad met Roos en Mes* is dat je als lezer het gevoel krijgt mee te ontwikkelen met de hoofdfiguur. Het boek leest als een dagboek, sober en zonder opsmuk geformuleerd. Eén storend detail tot slot: te vaak komt het woordje 'gelijk' voor waar 'meteen' wordt bedoeld.

NOOR HELLMANN